

De Postrijder verschijnt s' avonds, s' donderdags en zaterdags.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 91, en bij alle post-directeurs.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zijn.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.
Een blad afzonderlijk, 20 centimen.
De aankondigingen, per drukregel, 15 centimen.
De reclamen, per drukregel 30 centimen.

TONGEREN, DEN 26 OCTOBER.

Het is niet genoeg van nu en dan eens den gek te houden met onze liberaters gazetten, van de schouders te trekken voor hun onmachtig geschreeuw of eens hartelijk te lachen met den ongelukkigen kandidaat wien de tongersche kiezers drie buizen aan zijn rooden republikeinschen staart gebonden hebben: men moet ook van tijd tot tijd de strekkingen der liberater gazetten onder een ernstig oogpunt beschouwen.

Is er wel een mensch die niet ziet dat de gazetten die zich den naam van liberaal geven, geen ander doel hebben dan den godsdienst onder alle opzichten te bevechten? Leest hij voorbeel eens die ongelukkige en dood versletene *Vedette* die in Tongeren de voornaamste tolk der vrijdenkers is. Indien dat wekelijksch schandaal een ander doel heeft dan de godsdienstige gevoelens onzer katholieke bevolking uit te roeijen, hoe komt het dan dat men er nooit iets anders in vindt dan laaghertige aanrandingen tegen alles wat de christen mensch eerbiedigt? De priesters worden voor een hoop schurken uitgemaakt, de Paus voor eenen hebzuchtigen potentaat, de godsdienst voor eene dwingelandij waaraan een vrij man zich niet kan onderwerpen en om de schilderij te voltrekken, wordt de eerste de beste liberale quidam er als een hoogvliegende liberale arend afgemaakt.

Indien de zaak der kerkhoven niet innig verbonden was aan de zaak der christelijke begrafenis: indien onze liberaters daarin geene gelegenheid zagen om den godsdienst aan te randen, meent gij dan, lezer, dat de *Vedette* en hare droevige vlaamsche socius zich den kerkhof zouden moeijen?

Wie noch aan God noch aan duivel gelooft, wie zegt dat er na de dood niets van den mensch overblijft dan een versleten romp, die moet ook wel onverschillig zijn aangaande de plaats waar men zijne gebeentens zal onderstoppen. Wij begrijpen dat de christen mensch op de gewijde aarde wil begraven worden, omdat die aarde de zegeningen der Kerk ontvingen heeft, omdat men op dat graf voor zijne ziel zal komen bidden en omdat hij gelooft aan de kracht van het gebed en aan de onsterfelijkheid der ziel.

Maar gij, vrijdenkers, die aan niets van dat alles gelooft, waarom wilt gij tusschen alle geloovigen begraven worden? In uw leven wilt gij noch van kruis noch van wijwater hooren, maar als gij dood zijt dan wilt gij nergens anders begraven worden dan in gewijde aarde. Knoop mij dat eens aan makander. Wilen wij u daarvan in twee woorden de uitlegging

geven? Onze vrijdenkers willen tusschen alle geloovigen begraven worden, opdat hun graf na hunne dood eene aanhoudende belediging voor den godsdienst zoude zijn en omdat zoo als wij het hooger zegden hun eenig doel is de godsdienstige gevoelens onder onze bevolking uit te roeijen.

Wij hebben al menige reden gegeven om dat tegenstrijdig gedrag onzer vrijdenkers niet te leggen. Er bestaat nog eene andere rede waar men te weinig rekening van houdt.

De vrijdenkers willen niet op het ongewild gedeelte van het kerkhof begraven worden, omdat men op deze wijze te gemakkelijk zou kunnen zien hoe weinig talrijk zij zijn. In hun leven maken zij veel lawijt, zij leggen den *felten af*, gelijk men te Tongeren zegt; maar als Pietje de dood met zijne magere knoken zich aan den voet van hun bed vertoont, dan begint Mijheer de vrijdenker te beven, hij roept op den pastoor, den kapelaan en den koster te gelijk en als het moest zijn hij zou zich zeven maal biechten.

Zoo komt het dat er overal vrijdenkers leven terwijl er omtrent nooit geene sterven. De vrijgeesterij, weet je, dat is een schoon ding om te leven, maar het is den duivel om uit de wereld te verkasten! Zoo lang men leeft gaat alles goed. Men zet zich voor zijnen spiegel, men draait zich den knevel onhoog en men zegt: *je suis libre penseur, quatre vingt mille noms de ténéré!*

Maar wanneer de gepommadeerde vrijdenker op zijnen rug ligt en zijne lidmaten voert verstijven door de naderende dood, dan zegt hij in zich zelve: het zekerste van al zou nog zijn van maar effen rekening te maken. De vrijgeesterij komt dan niet meer van pas en op het oogeblik van achter de eeuwige gordijn te verdwijnen, maakt de vrijgeest eenen algemeenen *mea culpa*. Op hondert vrijdenkers zijn er negen en negentig die op hun doodsbed *peccat* spelen, ten minste wanneer zij er den tijd toe hebben. Dat bewijst dat die vieze mannen maar eene slappe overtuiging hebben.

Ja, wij begrijpen goed dat de vrijdenkers niet willen alleen op eene afgezonderde plaats van het kerkhof begraven worden. Alle vijftig jaren misschien zou er een dooden te rusten gelegd worden en iedereen zou zien hoe talrijk de soldaten der vrijdenkerij zijn!

Neen, *Vedette*, de Tongenaren hebben nog te veel eerbied voor hunnen godsdienst om zich naar uwe goddelooze denkwijze te laten overhalen. Gaat maar voort, juist zoo als gij de liberale partij ten onder gebracht hebt, juist zoo als gij voor altijd de kiezing van

elken liberalen kandidaat onmogelijk gemaakt hebt, juist zoo als gij de katholieke partij door uwe overdrevenheid versterkt hebt, zoo ook zult gij de godsdienstige gevoelens onder onze bevolking vermeerderen. Dat zal ten minsten een goed werk zijn dat wij aan u zullen te danken hebben.

Onze ministeriëlen.

Onze lezers gaan zonder twijfel de ministeriële bladen niet genoegzaam na, om te weten, wat laffe rol er sommigen spelen opzichthens hetreer er in Italië gebeurt.

Al wat voortleel is aan de Garibaldisten wordt er hoog in vereerd; men zwijgt schier over de victorie's, die de pauzelijke zoutaven behalen, en het italiaansche gouvernement wordt gedurig aangestuit om het roode *canaille* tegen Rome maar los te laten.

Van de heiligheid der tractaten, van de rechten des Souverains, van den onwil der Romeinen om met de revolutie aan te spannen — daarvan is geene spraak.

De wil der Romeinen telt voor niets: zij moeten maar revolutionnaire zijn; hun onafhankelijk bestaan wordt niet in acht genomen; hun volkenrecht wordt vertrappt, de opperste macht miskend; tractaten worden zonder omzien verscheurd, en een avonturier zet zich boven alle recht en soevereiniteit.

En als men hun zegt: past op voor de maat, met welke gij nitmeest! dan zwijgen ze, of vinden dat, wat zij aan anderen willen toebrengen, op ons niet kan worden toegepast.

Maar als in de vergulde kabinetten, waar tegenwoordig de bandietrij en de landroof wordt beraamd, eens beslist werd dat men België zou rooven; dat men geene rekening zou houden van den wil der Belgen om onafhankelijk te bestaan; dat men aan het volk het recht ontkende om vrij te leven onder zijnen Souverein; indien de tractaten eens moedwillig wierden geschonden, volgens welke wij bestaan?

O, dan zouden ze schreeuwen en tieren — ten minste zij, die belgisch bloed in het hart hebben.

Welnu, wat meer recht hebt gij, Belgen, van onafhankelijk te bestaan dan de Romeinen? Minder zelfs dan zij; want het onafhankelijk bestaan van België weegt zeker zóo zwaar niet in de schaal van Europa, als het onafhankelijk bestaan van Rome.

Wat gij niet wilt dat u geschiede, doe het niet aan anderen.

Onze ministeriële bladen hebben toegejuicht bij iedere inpalming, die de gekroonde landrovers hebben gepleegd, en zij schenen toen,

evenals nu nog, te vergeten, dat de beurt eens aan België komen kan.

Heeft de *Liberté* van Parijs niet onlangs weér, ruw en onbeschoft, gezegd: laat ons België nemen, en dat Pruisen Holland uitplunderen! Het blad van den heer De Girardin zegde niets nieuws; het herinnerde slechts den droom, die sedert Richelieu voortdurend in de Tuilerien wordt gebroeid.

En wat zouden zij dan hebben, die ministeriëlen, om tegen de overweldiging te stellen? Ons leger? — 't Is om de schouders op te trekken. Onze forten? — 't Is om mede te lachen. Ons recht, onze wil? — Zij zelve hebben dit in andere kleine staten miskend. Ons gewicht? Zeker, wij hebben gewicht; maar de landrovers zullen dan wel een zoo zwaar tegenwicht in de schaal weten te leggen, dat wij gewogen en te licht bevonden worden.

Als er voor eenige grooten voordeel in bestaat om ons op te offeren, dan zal België van de kaart verdwijnen, gelijk zoo vele kleine landen; zooals onlangs nog Hanover — en er kraait geen haan meer daarna.

Het huiden met het italiaansche *canaille*, is een bewijs dat recht, reden, wet en soevereiniteit bij die dagbladen niet tellen, en zij aan hunnen blinden haat tegen Rome, het geluk, het vrije en onafhankelijk bestaan van België zouden opofferen!

(Handelsblad.)

Budget van oorlog.

Gisteren heeft M. Goethals, minister van oorlog in de kamer der volksvertegenwoordigers het projekt der nieuwe organisatie van het leger neergelegd. Het budget van het jaar 1868 bedraagt de som van 56,842,000. Zes en dertig miljoen acht honderd twee en veertig duizend franken!!! Dat is eene vermeerdering van bij de twee miljoenen in vergelijking met het budget van het lopend jaar.

Het effectief van het leger wordt door hetzelfde projekt bepaald op 100,000 man en het contingent der militie voor het jaar 1868 op 15 duizend man.

Wat denkt u daar van burgers?

Dat herinnert ons een oude historie:

Een kikvorsch zag eens een os, die hem scheen een deltig dier te zijn. Meester kikvorsch begon zich op te blazen om zoo dik te worden dan de os. Hij blies zoo lang dat hij berstte.

De belgische kikvorsch heeft enen franschen en enen pruisischen os gezien en is thans bezig met zich opte blazen. Welk gevolg dat zal hebben is gemakkelijk te begrijpen.

Wij hebben in een vorig nummer gemeld

EENE GOEDE DAAD.

(Fervoly)

Laat ons voor eenige oogenblikken mijnheer Rameau onder het gewicht zijner smartelijke verwondering laten, en houden wij ons eenigzins nader met zijnen zoon bezig.

Wij willen mededeelen op welke wijze het hem gelukt was zijne tante te ontdekken, en door welk een samenloop van omstandigheden hij genoopt was geworden om van de milddadigheid zijns vaders 2000 francs te vragen.

Zoodra hij zich heboortlijk gevestigd had in zijn dierbaar *Quartier Latin* (aldus noemt men dien doolhof van straten tusschen het instituut, het *Luxembourg*, het *Panthéon* en het *Hôtel-Dieu*), was Paul er op uit geweest om het verblijf zijner tante op te sporen.

Na velerlei vergeefsche pogingen was hij naar het bureau van politie gegaan; een der schrijvers had al de bijzonderheden opgetekend die Anastase Rameau zijnen zoon medegedeeld had, en aan den jongeling geantwoord:

— Kom binnen acht dagen eens terug, en zoo de weduwe Rameau nog te Parijs is, zal ik u haar adres bezorgen.

Paul geloofde zoo half dat men den spot met hem dreef; hoe kon hij denken dat het oog der politie zoo schielijk het verblijf zou uitvinden van eene arme vrouw, sedert vele jaren verloren in die wereld van duisternis, armoede en ellende, welke zulk een groot gedeelte van het prachtige Parijs beslaat?

Paul vergiste zich nogthans. Op den bepaalden dag kwam hij weder aan

het bureau, waar men hem de volgende inlichtingen gaf: «Mevrouw Rameau (Marie-Louise) harduister, weduwe van den bankier Pierre Rameau, heeft met hare dochter gewoond in de straat Aubry-le-Boucer, n° 23; is van daar verhuisd naar de straat Clichy, n° 12; is in het groot hospital gekomen den . . . . . vertrokken den . . . . . en heeft Parijs verlaten den . . . . .»

— En hare dochter, mijnheer, hare dochter?

— O, hare dochter. . . . . dat kan ik u niet zeggen; maar volgens mijne aantekeningen ben ik geneigd te gelooven dat die niet meer bij hare moeder was, toen deze naar de straat Clichy vertrok. Verschoon mij, ik heb meer te doen.

Toen Paul het bureau der politie verliet, was hij bijna verschrikt. — Hoe! zegde hij bij zich zelve, is er dan hier eene onzichtbare macht die al uwe schreden, al uwe handelingen nagaat? En na verloop van tien, van twintig jaren zal men u kunnen zeggen, na het doorbladeren van die groene portfeuille welke ik daar gezien heb: «Deze of die jongeling is een luiaard, een losbandige geweest; gene verborg zijne ondedden onder het masker eener deugd die niet in zijn hart woonde.» Komaan, ik zie het wel, hier, overal en altijd moet men leven als onder het oog zijns vaders, en wie ongestraft slecht hoopt te zijn, bedriegt zich.

Na dit bezoek aan het bureau der politie schreef Paul den brief, waarin hij te kennen gaf dat er geene hoop bestond om zijne tante, de weduwe Rameau, op het spoor te komen.

De eerlijke Paul was daardoor zeer teleurgesteld; hij had zoo gaarne zijne arme bloedverwanten onderstund.

Vergeefsche hoop! Een schoone droom, maar die snel vervlogen was.

Weldra namen zijne gedachten eene andere

richting, en hij gaf zich geheel aan de studie over.

Om zoo min mogelijk tijd te verliezen, at hij dagelijks aan eene open tafel, in het huis waar hij woonde. Deze tafel werd gewoonlijk alleen bezocht door studenten.

Op zekeren dag verschenen te midden dezer altijd vrolijke en luidruchtige jonge lieden mevrouw Martin, die gewoonlijk met een opgeruimd gelaat de *bonneurs* der tafel waarnaam, doch op wier aangezicht dezen keer iets droevigs te lezen stond. Ondervraagd naar de oorzaak harer treurigheid, verhaalde zij dat eene oude dame, die een kamertje op de bovenste verdieping bewoonde plotseling door zulk eene ernstige ongesteldheid was aangetast geworden, dat men voor haar leven wanhoopde, indien men er niet in slaagde de vorderingen harer kwaal te stuiten.

En der gasten, een student in de medicijnen, vroeg of er een doctor bij de zieke gehaald was.

Toen mevrouw Martin hierop een onkenkend antwoord gaf, stond hij op, verliet de tafel en begaf zich naar de hem aangeduide bovenkamer. Na eene tamelijk lange afwezigheid, kwam de jonge doctor weder beneden.

— Och, lieve hemel, mevrouw, sprak de jonge man met die onbedachte ruwheid, welke men meermalen ontmoet bij menschen die hun leven doorbrengen in het bestuderen van den dood en het leven, *gij* weet wel wat zij had, of liever wat zij niet had. Zie, als ik er aan denk, dan schaam ik mij op het gezicht dezer tafel. Verbeeld u eens, mijne vrienden, sedert zes maanden bevindt zich in ditzelfde huis, boven ons, eene arme vrouw die van honger sterft en van koude klappertand op eene kamer zonder vuur. . . . .

— Dat is niet mogelijk! riepen allen te gelijk uit, dat is niet mogelijk.

— En toch is het waar, beraam de jonge doc-

tor. Zij ziet er zoo goed uit, zoo fatsoenlijk. . . . . Neen, mevrouw Martin, dat nemen wij u hoogst kwalijk; dat is niet menschlievend! . . . . .

— Maar, mijne heeren, ik verzeker u dat ik er niets van wist.

— Nu, dat willen wij dan maar gelooven. Kom, mijne vrienden, hier is een goed werk te verrichten. Paul, doe eens de ronde met uwen hoed, en dan moet overal de beurs voor den dag worden gehaald! Mevrouw Martin, die zieke moet dadlijk naar eene andere kamer vervoerd worden, waar een goed vuur is. . . . . Hoe is het Paul?

— Voor deze maand neem ik alles op mij, antwoordde Paul bedaard.

Aller handen strekken zich te gelijk naar den braven jongeling. — Bravo! riepen zij, en de jonge doctor voegde er bij: Ik ben er trotsch op uw vriend te zijn.

— Dit is goed Paul, riepen allen; maar na deze maand zullen wij elk onze beurt waarnemen.

— Maar Ernest, wat scheelt de arme vrouw toch eigenlijk? vroeg Paul.

— Wat haar scheelt? . . . . . Het zijn de gevolgen van lange ontbeeringen. Zij heeft den geheelen winter honger en koude geleden, en nu doen zich zinkingkoorts op. — Ik zal later wel eten; ik ga nu bloedzuigers halen, en ik zal even bij doctor Andral gaan, die ons de hulp zijner meerdere ervarenheid niet zal weigeren.

Mevrouw Martin had zich gedurende dit gesprek verwijderd; maar zij kwam weldra terug en verhaalde met alle blijken der levendigste deelneming dat mevrouw Pierre, gelijk zij zich noemde, nu in eene warme kamer gehuisvest en dat mijnheer Ernest bij haar was. Men ondervroeg haar vervolgens betreffende de onbekende. Mevrouw Martin wist niet anders te zeggen